VÅRNUMMER • ÅRGÅNG 59 (65) • NR 1
Oskar Fredriksborg i APRIL 2000

Borg-Skum

Kungl. Vaxholms kustartilleriregementes och Vapenbrödernas tidning

Lt Hans Näslund har ordergivning med GB-plut stabsbatteriet vid Nyvarps lada.
(se artikel sid 5–6. B–S besöker KustFbat)

BORG-SKUM

Vapenbröderna går in i sitt andra århundrade och lämnar efter sig ett skede där förändringarnas vindar ständigt har blåst med successivt ökande vindstyrka för att milleniumskiftet övergå till full storm. Vi får väl se om stormen har bedarrat när ni läser detta nummer.

Enligt de utredningar som Red. har fått del av finns det anledning till optimism för KA 1:s del, låt vara att namnet KA 1 förmodligen ersätts av AMF1 d v s 1. amfibieregementet, och att kustartilleriet ersätts med amfibiekåren. Men det är väl något man kan leva med.

Vad innehåller då detta nummer?

Jo, vi kan presentera följande:

- Regementschefen har ordet.
- *Ingemar Wemmenhög* har besökt kustförsvarsbataljonen där han bl a intervjuat några unga värnpliktiga. Man blir glad när man hör med vilken positivitet soldaterna uttrycker sig.
- Borg-Skum avser att följa verksamheten vid övriga enheter inom KA 1.
- *H-J Seifert* slutför sin serie om kustjägare.
- *Inger Hellberg* kommer med en tyvärr försenad (red:s fel) rapport från kamratträffen i Göteborg.
- Vi får en redogörelse hur red. firade den riktiga 100-årsdagen av Vapenbrödernas tillblivelse.
- SMKR (Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund) fyller 50 år.
- Skattmästarens ruta, Notisen och skämt.

Red önskar sina läsare en

Skön vår

REDAKTION:

Redaktör: Tor-Arne Svensson
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08-673 31 25

Redaktionskommité:
Ingemar Wemmenhög
Tfn 08-541 360 12
Hans-Jochen Seifert
Tfn 08-541 316 56
Roy Lindgren
Tfn 08-541 364 63

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum · KA 1 · 185 82 Vaxholm
Tfn 08-541 720 29
Fax 08-570 125 94

Utgivning: Fyra nummer per år

Annonser: Redaktionen

Layout och sättning:
Texteriet Gunilla Borg
Tfn/fax 08-511 730 52

VAPENBRÖDERNA:
KA1, 185 82 Vaxholm
Tfn 08-541 720 27
Fax 08-570 125 94

Årsavgift: 100 kr.
Postgiro: 9 33 80-4
Bankgiro: 473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Roy Lindgren
Stefan Löfvings väg 23
185 41 Vaxholm
tfn 08-541 364 63
Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE:

Hedersordförande:
Överste 1. gr Curt Karlberg.

Ordförande:
Överste Stefan Jontell.

1. vice ordförande:
Direktör Ulf Ressel.

2. vice ordförande:
Konsult Karl Erik Djärf.

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Henry Johansson, Sven Johansson,
Roy Lindgren, Agneta Blom,
Bill Norén, Tor-Arne Svensson,
Christina Grahn,
Ingemar Wemmenhög.

Suppleanter:
Tommy Aasa.

Revisorer:
Rune Nilsson, Christer Uppström.

Revisorssuppleant:
Jan-Olof Boman

Vapenbrödernas Valberedning:
Karin Enström, Jan Gustafsson (sammankallande) samt Håkan Melin valber.suppl, John Boman.

❖ ❖ ❖ ❖

Kontaktman för föreningsmedlemmarna

Om Du har
frågor eller förslag rörande
föreningens verksamhet eller
adressförändring m m.

Skriv eller ring till:
Karl Erik Djärf
Älvkvarnsvägen 19
163 51 Spånga
Tfn 08-36 84 45

Regementschefen

Tidpunkten när försvarbeslutet skall fattas närmar sig med stormsteg och när Du läser detta vet Du säkert resultatet.

Oavsett vad nu beslutet blir så kan jag inte låta bli att kommentera den debatt som har varit inom kustartilleriet och de uttryck som besvikelsen i Karlskrona har tagit sig.

Jag har i det längsta försökt undvika att deltaga i debatten om vilka förband som skall vara kvar. Detta gäller inte minst när den militära och politiska ledningen kommit överens om grundorganisationens utformning, vilket sedan har mynnat ut i en proposition till riksdagen.

Jag tror att en sådan debatt bara skadar försvarsmakten och kustartilleriet.

Men när angreppen blir både osakliga och innehåller uppenbara felaktigheter som dessutom borde vara uppenbara för skribenten, så är gränsen för mitt tålamod överskriden.

Mot den bakgrunden så har Vaxholms stad tillsammans med ledningsgruppen på KA 1 utarbetat ett svar på det av Karlskrona kommun till försvarsutskottet inlämnade underlaget.

Karlskrona kommuns underlag beskriver och värderar bland annat utbildningsförutsättningarna i Stockholmsområdet, vilket i sig naturligtvis är synnerligen anmärkningsvärt.

När dessutom underlaget bygger på uppenbar okunskap och grova felaktigheter blir trovärdigheten ingen.

Det är som sagt beklagligt att det skall behöva gå till så här.

Jag har i tidigare nummer av Borgskum framhållit att Stockholms skärgård är det avgörande argumentet för KA 1. Låt mig utveckla det något.

Att utbildning sker i rätt miljö är en grundförutsättning för realistisk utbildning. Realistisk utbildning är ett krav såväl vid chefsträning som övning av soldater i bemanningen av sina system. I det sammanhanget är inte bara tillgången till skjutfält utan också i hög grad tillgången till grupperingsterräng avgörande för kvaliteten i utbildningen.

Stockholms skärgård – KA 1 huvudövningsområde – tillgodoser mer än något annat område i Sverige de krav amfibieutbildningen ställer på övningsterräng i en miljö som tillgodoser möjligheterna till taktisk utnyttjande av amfibiebrigadens alla förband och funktioner.

Stockholms skärgård omfattar ett geografiskt område som medger övning i tre amfibiebrigadområden med olika karaktär. Omedelbart norr och söder om Stockholms skärgård finns desssutom kustterräng som motsvarar övriga typer i landet. I samtliga brigadövningsområden finns såväl förläggningsmöjligheter med hög status som skjut- och övningsterräng med-

givandes alla typer av stridsskjutningar – fortfarande i rätt insatsmiljö.

Utöver att vara ett bra utbildningsområde är Stockholms skärgård det kustområde i Sverige som utbildnings- och verksamhetsmässigt ställer höga krav på förbanden. I detta ligger även en säkerhetsaspekt då bland annat en adekvat navigationsutbildning i svårnavigabel terräng är en förutsättning för säker framfart med våra båtar och fartyg. Det är således inte en överdrift att säga att kompetensen att verka med amfibieförband i skärgårdsmiljö kräver att utbildningen i huvudsak genomförs i Stockholms skärgård.

Att utbildningen bedrivs i anslutning till rikets huvudstad är naturligtvis inte utan betydelse.

Stockholm kommer alltid genom sitt läge och beroende av havet att vara känsligt för såväl störningar i fred som för hotet av en sjöburen angripare vid en krissituation. KA 1 stödjer kontinuerligt samhället genom att hjälpa till vid olyckor och transporter av sjuka eller nödställda i Stockholms skärgård. Farlederna till Stockholm är av stor betydelse för Sverige. Betydelsen av militär närvaro såväl i fred som vid en krissituation.

Så till något annat.

Omstruktueringsarbetet pågår för fullt med en ny organisation för regementet som skall vara intagen 2000-07-01.

Regementet skall åter igen byta namn och nu till **Vaxholms amfibieregemente, Amf 1**.

Man kan fråga sig hur länge detta namn får bestå. Amfibieregementet speglar mer den verksamhet som bedrivs vid förbandet än vad kustartilleriregementet gör. Det verkar också som namnet Kustartilleriet skall byta namn till Amfibiekåren. Förändringens vindar blåser och vi hoppas väl alla att också vårvindar varma snart skall börja blåsa.

Stefan Jontell

Kustjägare

Här kommer sista avsnittet i vår berättelse om Kustjägarna. Tyvärr så har våra förväntningar om läsarnas reaktioner inte infriats och den debatt vi hade förväntat oss måste således utebli. Vi hade också räknat med att få bilder från vapenbrödernas arkiv för att eventuellt kunna fortsätta denna artikelserie. Men det är inte för sent ännu – så Du som gjorde Din grundutbildning inom Kj och vill dela med Dig av Dina upplevelser kom igen och fatta pennan och skriv till oss på redaktionen eller direkt till författaren.

I avvaktan på eldkommando.

Att kämpa sig igenom AMU och befattningsutbildningen har tidigare nämnts och några ord måste sägas om resterande utbildningstid. Den s k 3. kursen som tidsmässigt låg maj–juli innehöll moment för att samla ihop plutonen för dess strid och här låg ett antal schablonmässiga stridsskjutningar såsom Karskär, Utö, Skans 8 sedermera Skans 12, Skans 6 och Distanspaddlingen. *Känns det igen?*

Stridsskjutningarna höll från början en god nivå som efterhand blev bättre och slutligen hade hög kvalitet relativt sett. Vittnesmål härom är de spontana berömmen våra jägare erfor av besökande utländska höga militärer. Det som gav dessa skjutningar den höga kvaliteten är nog delvis beroende på den skicklighet med vilken man umgicks med skarp ammunition och även de resultat man uppnådde ty på den tiden var det noga med träffresultaten som utvärderades efter varje anfallsmoment. En annan faktor som möjliggjorde dessa kvalificerade skjutningar utan att det skedde några olyckor, är den höga disciplinen som präglade utbildningen där noggrannhet som grundlades redan på exercisplanen var en av grundstenarna. Här skall heller inte glömmas den goda standard som hölls av våra soldater. Tyvärr så har ett flertal tyckare ansett att det man såg vid våra stridsskjutningar och det taktiska uppträdandet därvid skulle vara Kustjägarförbandens grundläggande taktiska uppträdande. Många hade inte förmågan och kunskapen att se att det här handlade om rena utbildningsmoment uppsatta mot en given specifik förutsättning. Det viktiga var dock att de som styrde och ledde utbildningen visste vad de gjorde. Men visst fanns det underliga uppfattningar även bland de styrande. Så t ex kan nämnas att det under något år rådde uppfattningen och tolkningen att ”*lättrörliga Kjförband*” innebar att man uppträdde i fältuniform med uppkavlade skjortärmar. Vapnet och 2–3 magasin i benfickan och en högt driven närkampsutbildning som skulle bevisas genom att man kunde slå isär speciellt utvalda träbitar med handkanten. Gudskelov så var dessa yttringar och tolkningar av målsättningen inte av någon längre varaktighet. Distanspaddlingen som inföll under tiden före övningsuppehållet var och är ett uthållighetsprov som nog tagits med blandade känslor men som efterhand tiden från genomförandet går blir ett rikt minne som det mandomsprov det var. Paddlingen hade olika sträckningar under åren och innehöll vissa år ett antal stridsmoment. Ursprungssträckan var Arholma–Landsort och mången jägare kan nog ännu efter många år minnas den oändliga Mysingen. Även andra sträckningar gick över avskräckande stora fjärdar. Kanoten som hade en taktisk användning från början blev så småningom omodern efterhand som spaningsmedlen förfinades. Att minnas härvid är ett tillfälle när en pluton skulle med kanot innästla i Ramsmoraarkipelagen – Fi–B-styrkan – upptäckte utmed berghällarna smygande kanoter som tysta som skuggor gled fram genom natten och utsatte dom för ett eldöverfall! Känslan att vid ett sådant tillfälle sitta i en kanot är svår att beskriva. Det var vid den tiden vi trodde att ersättningen för kanoten som taktiskt transportmedel var gummibåten där dess höga fartresurser skulle kunna ge erforderligt skydd. Tiderna och medlen förändrades och anpassas och möjligen kan kanoten få en ny roll i en annan

miljö. Emellertid bör det traditionella uthållighetsprovet omvårdas för att leva vidare.

Efter det välbehövliga övningsuppehållet vidtog utbildningen i och av kompaniförbandet där stridsskjutningar på Askö och Utö dominerade och den långa slutövningen kallad Neptun genomfördes under många år. Denna övningen hade en tidsutdräkt om 2–4 veckor och avslutades i Regementets gemensamma GKU. På detta viset gick utbildningsrytmen i många år och det som förändrade denna rutin var dels budgetminskningar och icke minst den U-båtsskyddsverksamhet som vidtog under 80-talet och som urholkade den rutinmässiga utbildningen. Men även detta hade positiva effekter då jägarna fick en focuserad utbildning och rutin på det som kan kallas ren "*jägartjänst*" och tjänstgjorde långa perioder under realistiska förhållanden.

Vid 80-talets slut tillkom så Amfibiebataljonen. Dess tillkomst och det förarbete för detta berörs inte här ty det skulle föra lite för långt. Kustjägarskolan försvann således som organisation inom fredsorg och kustjägarna skulle utbildas inom ramen för amfbat och där som ett kustjägarkompani. Inledningsvis låg de traditionella uppgifterna kvar men förändrades efterhand. Tidigt 90-tal genomdrevs en fortfarande hård utbildning där grunden var som tidigare dock att utbildningstiden utnyttjades mera effektivt och med större tidsuttag av soldaterna. Detta hade förutom de militärt positiva effekterna även nackdelar som yttrade sig i negativa skriverier och beskyllningar om övergrepp och hårdhet i utbildningen. Jag skall inte här försöka att rättfärdiga vare sig det ena eller andra men tyvärr så gjorde vår marina ledning, enligt mitt med perspektiv sett, ett stort misstag. Man önskade få slut på de s k misshälligheterna och detta med all rätta, men vad blev resultatet? Den symbol som alla jägare under så många år kämpat för och som stod även i internationell jämförelse som ett kvalitetstecken, Neptunigaffeln, togs bort som tecken att bära i baskern. Detta var givetvis en bestraffning som träffade alla de som ärligt stod upp för iden. *Var det månne så att man var för feg för att flytta på de individer som gav förbandet det dåliga ryktet eller var det en medveten strävan att gå andras vägar och bryta ner ett bra anfallsförbands vilja och heder?* Nåväl även detta är nu historia. Vad man dock kan fråga sig är om kustjägarna har hämtat sig från denna åtgärd. Synbarligen fortgår utbildningen med nya unga ambitiösa och värnpliktiga och standarden är hög och framåtandan finns och ett nytt ledarskap tillämpas.

"Firepower" på gruppnivå. 3 jägare inför skjutning med 40 mm granattillsats.

Förbandets eldkraft på jägargrupps- och plutonsnivå är relativt hög med lätt kulspruta och granattillsats till automatkarbinen, mörkerriktmedel, tillgång till granatspruta, prickskyttevapen och icke minst granatgeväret och den ärevördiga och oöverträffade ksp 58.

Tyvärr så har förbandets möjlighet att erhålla tung eld som understöd minskat med att både Kustartilleriets och Arméns eldrörsartilleri försvunnit resp minskat inom skärgårdshavet som är kustjägarnas egentliga arbetsområde. Förhoppningsvis kommer man framgent inte att utnyttjas som anfallsförband då dessa viktiga understödsfunktioner är borta eller otillräckliga.

Härvid är vi då raskt framme vid en betraktelse om kustjägarnas framtida roll. Det finns ett antal visionärer som saluför sina tolkningar om framtiden och det talas inte om "*fi*" utan om "*aktörer*" i olika miljöer bl a är det populärt att utgjuta sig om "*okonventionella metoder*" och man använder sig gärna av Natoterminologi vilket måhända är en

Grundläggande träffbildsskjutning med lätt kulspruta. Platsen är Brodalsäng på Myttinge.

framtid. Åt Kustjägarnas ledning har lämnats uppgift att utforma ny stridsteknik och organisationsutveckling som f n huvudsakligen styr mot s k insatsplutoner. Dessa plutoner har ingenting gemensamt med de tidigare jägarplutonerna. Den s k nya stridstekniken är under framtagning och bedöms av mig f n inte att kunna presenteras.

Här finner jag en klåda i fingrarna att skriva om strategi, taktik och stridsteknik och även militärhistoria men det har inte varit avsikten med denna artikelserie och vi från redaktionen tackar dem av våra läsare som tagit del. Just det – Glöm inte militärhistorian – ty det finns inte mycket nytt under solen och människan är nu en gång bara människa.

Med vänlig Kustjägarhälsning:

Hans-Jochen Seifert

(Gu 60/61 och Chef utbkomp 72–74 samt 76–82, stf C KustJS 85–89)

Vad händer på Kustförsvarsbat

Så var det dags för kustartilleriet att ömsa skinn. Namnet försvinner som en följd av att artilleriet försvinner. Kvar – ur ren artillerisynpunkt – är endast 81mm granatkastare i amfibiebataljonerna, dock endast avsedda för markmål och i jämförelse med tidigare artillerisystem har de kort räckvidd. Understöd, vid strid i skärgård, måste tillföras i form av arméns artilleriförband. Dessa har dock för närvarande inte möjlighet att med effekt bekämpa sjömål. Det är Borgskums avsikt att inför vapenbröderna presentera delar av den omfattande förändring vi står inför. Vi gör detta, på ett mer jordnära sätt, genom att följa dagens värnpliktsutbildning på några av de utbildningsplattformar som regementet har.

Vi börjar i detta nummer med att titta in på Kustförsvarsbataljonen. Dess stabsbatteri har värnpliktsutbildning med plutonsbefälselever och gruppbefälselever. ***Major Sällbom***, som är chef för batteriet, gav sig tid att orientera mig om organisation och målsättning. Sammanfattningsvis kan sägas att utbildningen på regementet fokuseras mot amfibiesystemet.

En helt annan "*lokalkultur*" håller på att utvecklas. De gamla profileringarnas tid är förbi, då konkurrensen mellan Spärrbataljon, Minbataljon och Kustjägarskola avseende utbildningsmedel, utbildningsplatser och stolthet över bataljonstillhörighet kunde bli väl så tydliga i umgänget. Mestadels var det dock en progressiv konkurrens. Tydligast ur integreringssynpunkt blir regementets gemensammma syn på vilka fysiska prestationer som befäl och värnpliktiga skall kunna klara av. Även frånvaron av den gamla befälsmässiga lokalpatriotismen känns befriande. Det är inget konstigt för ett amfibiebefäl att tjänstgöra på kustförsvarsbataljonen allting terminerar ju mot uppsättandet av amfibiebrigadstab och amfibiebataljoner. Efter den 1/7 i år är sannolikheten stor för att regementet bytt namn till ***Vaxholms amfibieregemente/KA1***. Kustartilleriet byter möjligen namn till Amfibiekåren.

Stabsbatteriet har 35 befäl och c:a 110 värnpliktiga. De kommer att hänga ihop fram till sommaren för att sedan gå in i amfibiebataljonen och brigadstabskompaniet för att betjäna ledning-sambands och trossverksamheterna.

Jag får tillfälle att tala med ***Alexander Reuterskiöld*** som är uppfödd i Strängnäs men boende i Solna. Han tillhör de PB – uttagna på stabsbatteriet.

BORGSKUM: Vad fick dig att välja denna typ av värnpliktstjänstgöring?

ALEXANDER: Jag har alltid varit intresserad av data och båtar och tyckte att det lät bra det som mönstringsförrättaren presenterade vid mönstringen. Egentligen var jag uttagen till radarman, men fick vid inryckningen klart för mig att det inte var aktuellt med radar i de nya systemen.

Alexander Reuterskiöld, Strängnäs, i en stabshydda på KA1 under huvudtjänstutbildningen.

BORGSKUM: Var det något annat som du blev överraskad av under din första tid på KA1?

ALEXANDER: Under min skoltid var jag inte särskilt intresserad av fysisk aktivitet och trodde att det skulle bli en hämsko. Jag blev positivt överraskad att jag hängde med så pass bra, vilket har stärkt mitt självförtroende. Det har varit mer fys än vad jag trodde då jag mönstrade. Jag har gått upp 10 kg sedan inryckningen och inte har det blivit bukfett precis. Krav på ordning och reda har förändrat mig en hel del. Numera tål jag inte att se en slarvigt slängd handduk eller någon annan persedel på fel plats utan att rätta till det. Under fältveckorna förstod man snabbt att slarv med materiel vid dålig väderlek och mörker skulle kunna sänka förbandets prestanda till låga nivåer. Särskilt fältveckan vid Härads skjutfält nära Strängnäs var lärorik och strapatsrik. Det snöade vågrätt mest hela tiden av blötsnö. Vi låg i vindskydd och Tunneltält.

BORGSKUM: Inga tält 12 då att torka upp i?

ALEXANDER: Nä, vi var blöta och fuktiga hela veckan. Vatten hade vi med oss i PET-flaskor men det frös ju snart. Efteråt inser man betydelsen av att vårda sig själv och ta hand om sin materiel på ett rutinmässigt sätt så att man istället kan koncentrera sig på att lösa andra uppgifter också.

BORGSKUM: Var det enbart bastjänst under den fältveckan?

ALEXANDER: Nejdå, det var markförsvar, omgrupperingar och överlevnad också.

aljonen?

BORGSKUM: Hur uppfattar du förhållandet mellan er värnpliktiga och befäl?

ALEXANDER: Atmosfären oss emellan är bra tycker jag. Mest respekt har man för de befäl som inte är rädda för att rycka in och hjälpa till då det skorpar till sig.

BORGSKUM: Vad har du för förväntningar på din fortsatta utbildning?

ALEXANDER: Jag hoppas på att få lära mig mer om nätverksteknik och ser faktiskt fram emot fler fältveckor, då gärna i skärgårdsmiljö.

BORGSKUM: Hur upplever du fritidsmöjligheterna på KA 1 och vad tycker du om komfort och förplägnad?

ALEXANDER: Något som verkligen saknas är IT-uppkopplade datorer. På markan finns det en som varit trasig ett tag. Det skulle varit till stor glädje om det hade funnits tillgång till ett musikrum att öva i, gärna med lite utrustning såsom instrument mm. Vi har endast en videoutrustad TV på hela kasern, vilket vi tycker är för lite. Maten är väldigt bra. I stort är vi nöjda med vad vi sett hitills.

BORGSKUM: Hur länge har du legat inne och upplever du att du förändrats i något avseende under den tiden?

ALEXANDER: Jag ryckte in i slutet av augusti och rycker ut den 6/10 i år. Jo, nog ser jag att jag utvecklats.

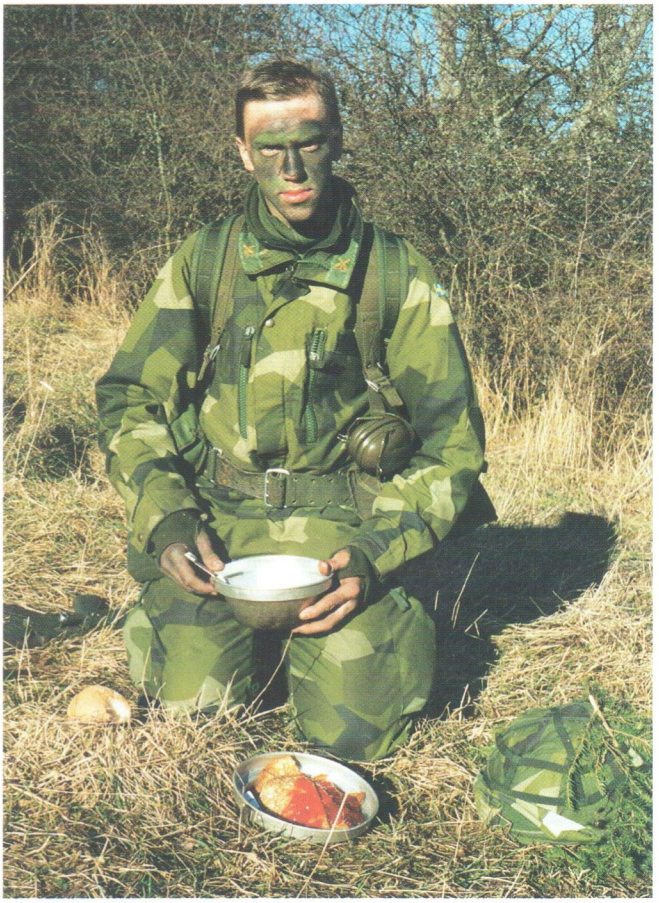
Min flickvän har påpekat det för mig, och då menar hon till det bättre. Jag har fått ett ökat självförtroende och känner mig säkrare på något sätt.

Detta var ett utdrag ur vårt samtal på ett av batteriets instruktörsrum. Borta är tiden då önskan om förbättring var att få varmvatten i tvättrummets kranar. Glädjande är den attityd som de värnpliktiga visar upp. Öppna trevliga och motiverade. Gruppbefälen, som ryckte in i början på januari, är indelade i två plutoner varav två har fältvecka på Myttinge. Min nyfikenhet måste stillas, så jag tar mig ut till Nyvarps lada för att höra hur tongångarna går där och får i samband med en fältlunch grepp om ***Henrik Bjur*** från Filipstad i Värmland. Han är 19 år och pluggade ekonomi på gymnasiet och avser att fortsätta i den andan efter utryckningen.

Det är svårt att få en klar uppfattning om ***Henriks*** utseende för han är maskerad från topp till tå. Ett par pigga ögon lyser dock fram ur fältkosmetikan.

BORGSKUM: Varför sökte du dig till KA1?

HENRIK: Jag ville bli sjukvårdare, gärna vid ett förband nära hemorten, men det fanns ingen plats. Det närmaste

Henrik Bjur från Filipstad,
– ärtor och pannkaka vid Nyvarps lada Myttinge

var KA1. Nu vet jag inte om det blir så som sades vid mönstringen (amfibie/sjukvårdare) för behoven är helt andra här nu under omstruktureringen.

BORGSKUM: Om du inte blir sjukvårdare då?

HENRIK: Motorutbildning till bilförare skulle också vara intressant. Det har man civil användning för.

BORGSKUM: Du har inte legat inne så värst länge. Vad har du att säga om utbildningen så här långt och hur upplever du fältveckan?

HENRIK: Jag är nöjd och trivs så här långt. Jag är en ganska social individ och gillar att ha många kamrater omkring mig. Har spelat bandy och fotboll hemma, så all samordningsverksamhet som krävs känns inte ny för mig. Det som varit jobbigast under fältveckan är mörkertjänsten. Man måste koncentrera sig för att hålla reda på sakerna i mörkret.

BORGSKUM: Har ni sysslat med annat än bastjänst under veckan?

HENRIK: Ja, vi har haft en fältmässig mörkerorientering, gruppvis. Vi medförde radioapparater för att hålla samband med ledningen.

Mellan mina frågor intar ***Henrik*** sin lunchmåltid som är isolerad från köket på KA1. Det är torsdag. Alla organisationsförändringar och alla årtionden till trots känner vi vapenbröder igen doften av ärtsoppa och pannkakor. Lika populära maträtter nu som då. I detta avseende är förändringsobenägenhet och stagnation ett försvarsmässigt styrkebesked.

/W

Nostalgi-middag på Operakällaren den 8 december 1999

Så hade den riktigt stora dagen infunnit sig. Borgskums redaktionsmedlemmar försåg sig med en högtidlig inställning och iklädde sig sina välansade permissionsuniformer. "*Vadan detta*?" Frågar sig en opåläst vapenbroder. Låt mig väcka minnet till liv. I Borgskum nr 3/99 uppmanade redaktören denna tidnings läsare att på själva 100-årsdagen göra precis det som våra grundare gjorde, nämligen parkera sig på operakällaren för intagande av middag, på egen bekostnad och fullständigt subventionslöst. Då dagen inföll representerade således redaktionen vapenbrödernas högtidlighållande av detta mycket speciella tillfälle för 100 år sedan. Redaktören – *TA Svensson* – hade förståndigt nog inbjudit oss övriga (*Roy Lindgren, H-J Seifert och undertecknad*) till en samling i sitt hem i närheten av Roslagstull. Här högtidlighölls minnesdagen med drinkar och tilltugg. En taxi beställdes fram för ståndsmässig transport till "*Lokalen*" vid strömmen. Efter att ha lämna ytterkläderna i garderoben skred vi myndigt in i matsalen för att belägra vårt förbeställda bord. Lokalens kostbara och vackra utsmyckning (kan beskådas på framsidan av föregående nummer av Borgskum) fick plånboken att kvida i innerfickan anandes vad dess husse skulle komma att utsätta den för. Måltiden var superb med en mjäll entrecôte som huvudrätt och husets röda skämdes inte heller för sig. Vid kaffet överlämnade *TA Svensson* en vapensköld från vapenbröderna till Operakällaren, representerad av källarmästaren. Så vapenbroder, då du befinner dig i denna eminenta lokal, be då att få se vapenskölden.

Borg-Skums redaktion samlade kring bordet på Operakällaren. (Fr. v Roy Lindgren, T-A Svensson, H-J Seifert och Ingemar Wemmenhög)

Efter avslutad måltid där skålar hade höjts för vapenbröderna och deras grundare, begav vi oss ståndsmässigt av efter välförrättat värv med tyngdpunkten förflyttad från plånboken till buken. Hemtransporten ombesörjdes av kvällens skönhet – *Lena Seifert* – vilket innebar att åtminstone en av oss inte behövde anstränga sig med att beskriva vägen hem.

Skattmästarens ruta

Nu var det åter dags att betala årsavgiften, denna gång för år 2000. Med denna Borg-Skum medföljer ett inbetalningskort för ändamålet. Ständiga medlemmar och hedersledamöter, som inte ska betala någon årsavgift, får också inbetalningskortet och kan då använda det till att sända in ett frivilligt bidrag för den som känner för det. Årsavgiften är oförändrad 100 kronor som skall vara betald senast 30 juni men gör det redan nu annars finns risken att den faller i glömska.

Glöm inte att skriva namn och adress på inbetalningskortet

I samband med årsmötet 1 april kommer jag, efter tio år, att avgå som skattmästare i Vapenbröderna vilket också innebär att jag samtidigt lämnar styrelsen. Vem som kommer att efterträda mig är i skrivande stund inte klart. Det har varit ett intressant och stimulerande arbete att handha föreningens ekonomi, medlemsregister och mycket mycket annat. Vi har de senaste två åren lagt ner mycket arbete på att få in nya medlemmar i föreningen vilket resulterat i ett ökande medlemsantal. Vid milleniumskiftet var medlemsantalet 897 varav 189 ständiga medlemmar och tre hedersledamöter.

Roy Lindgren

Kamratföreningsträffen vid KA4 i Göteborg

1999-08-27–29

Vi startade fredagsmorgonen med buss från Vaxholm. *Bengt* satt som vanligt vid ratten. Vädret var perfekt att resa i lite grått och så kom det efterlängtade "*regnet*". Efterhand blev vädret bara bättre och bättre. Då vi kom fram till Göteborg och till vår förläggning vid KA4 var vädret som vanligt denna underbara sommar. Solen sken och det var VARMT. Kamratträffen började med en information och rundtur på området. Vi fick se deras museum som var väldigt fint (*Guide: Gustaf Lundberg*). Vi besökte Hönö fiskemuseum, där en mycket duktig guide berättade om byggnaden. Vi fick höra om ubåten "**ULVEN**" som blev sänkt under andra världskriget. Färden gick vidare till ett segelfartyg, som var utbildningsfartyg, och skulle avsegla med en "*grupp lyckligt folk*", till VÄSTINDIEN.

Vi åkte sedan till Hönö värdshus och åt en jättegod fiskrätt med tillbehör. En välbehövlig promenad efteråt, då vi fick tid att gå i affärer och se oss om innan vi skulle åka ut till Känsö. Anlände till Känsö som var helt fantastiskt med vackra byggnader och en otroligt vacker flora. Kaffe med bullar och sedan fick vi välja om vi ville se floran eller byggnaderna med mycket kunniga guider. Vi fick smaka på BLÅA hallon, som jag inte visste att det fanns. Middag på kvällen. Många tacktal och överlämnande gåvor till Kamraterna på KA4. Söndag morgon. Frukost och sedan buss till "*Ostindiefararen Götheborg III*". Götheborg III var under byggnad och skulle bli klar om några år. Strax efter kl 12.00 gick färden hemåt. Vi gratulerade *Doris Djärf* (som passade på att fylla jämnt under Kamratträffen) med våran egen "*BORGSKUMPA*". Det här är några glimtar från en helt fantastisk resa, och att få se så många dovhjortar inom ett begränsat område, som KA4 dock är, var en upplevelse jag inte vill var utan. Min första resa med kamratföreningen blev en mycket trevlig överraskning och förhoppningsvis inte den sista.

Hälsningar från en nöjd resenär.

Inger Hellberg

T/S Gunilla – destination Västindien.

SMKR

(Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund)

fyller **50** *år*

Rune Nilsson överlämnar vapenbrödernas bordsflagga till Leif Törnqvist SMKR.

Jubileet gick av stapeln på Karlbergs slott den 26 till 27 februari. Lördagen ägnades åt en paneldebatt om Kamratföreningarnas framtida status, organisation och uppgifter. Förslag framfördes att Kamratföreningsrörelsen skulle jämställas med frivillig organisationerna för att den vägen öka resurserna. Styrelsen fick i uppdrag att utreda frågorna.

Kvällen var reserverad för en fantastisk högtidsmiddag med därtill hörande tal och skålar. Vapenbröderna representerades av *Rune Nilsson* som överlämnade föreningens bordsflagga till avgående ordförande för SMKR *Leif Törnqvist*.

Söndagen innebar sedvanliga årsmötesförhandlingar.

TAS

Hedersledamoten i SMKR, och den ende i salen som var med när SMKR bildades, vapenbrodern Hugo Almquist här tillsammans med Rune Nilsson.

Skämt-Sidan

– *Jag ska be att få köpa en revolver.*
– *För hur mycke'?*
– *För 6 personer.*

Anders Forsberg:

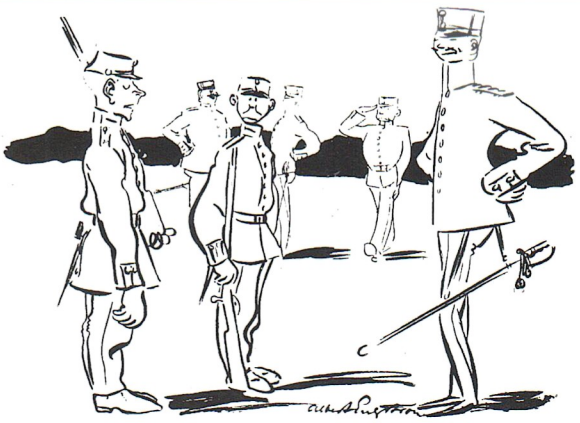
– *Vem fasen har lovat honom å gå omkring på mina marker? Laga han sej bara härifrån, annars skall ja jäklar anamma å anåda slå sönner vartenda ben i kroppen på.*
– *Men ja viste ju inte att här var förbjuden mark.*
– *Nä, därför säjer ja också ifrån i all vänlighet.*

Från den tiden vi hade KFÖ

En flicka från trakten kom till en bro, där h on hejdades av en post som utplacerats där p g a pågående krigsövning.
– *Bron är sprängd, sa posten.*
Flickan trodde att mannen var galen och frågade en annan soldat som just dök upp:
– *Får jag inte gå över den här bron?*
– *Det vet jag inte, sa soldaten, för jag har varit död i tre dar.*

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Vad skulle Svensson göra om höjdriktaren vid kanonen fick huvudet bortskjutet?
– *Ingenting fänrik-*
– *Vad är det för dumheter. En soldat måste väl i fridens namn ta något initiativ. Varför skulle Svensson inte göra något?*
– *Det är jag som är höjdriktaren, fänrik.*

– *Nå, han 26, vad menar han med pliktkänsla?*
– *???*
– *Om 26 skulle stå på ett farligt ställe mitt i kulregnet och ha befallning att stå kvar, hur skulle 26 känna det då?*
– *Dä sulle la gå kålla kåra utätter röggen*
– *Ja, se där! Det är just pliktkänslan det!*

Torvald Gahlin:

– Jag har tänkt på vårt lilla gräl, Ludvig, och det var ju egentligen rätt dumt – särskilt det du sa...

Bilderna hämtade ur
"Humor på svenska"
Forum förlag 1980

Notisen

Vapenbrödernas Höstmöte 1999

Vapenbrödernas höstmöte avhölls i traditionell stil. I samband med mötet erhöll vår avgående kassör ***Roy Lindgren*** Vapenbrödernas guldmedalj som utdelades av föreningens ***vice ordförande Ulf Ressel***.

Roy Lindgren får en synnerligen välförtjänt guldmedalj av vice ordförande Ulf Ressel.

Q-pris

Q står för kvalitetsutveckling. Varje år utdelas ett pris s k Q-pris till den medarbetare som under året har kommit med det bästa förslaget till kvalitetsförbättring. Förslaget skall vara prövat och vara under användning. 1999 erhöll ***mj Per Schedin*** priset för att ha skapat ett dataprogram som underlättar just förslagsverksamheten. Diplom, blommor och inteckning i runstenen huggen av B-S medarbetare ***Ingemar Wemmenhög***, var belöningen. Stenen finnes att beskåda i militärrestaurangen.

Per Schedin fick priset – Ingemar Wemmenhög ristade stenen.

Nya medlemmar

Vi hälsar dem hjärtligt välkomna i kamratkretsen

HANS LINDBERG	SÖDERTÄLJE
ANN-CHRISTINE MARTINSSON	SPÅNGA

Avlidna medlemmar!

Vi tackar för deras trohet

CURT ELDEKLINT	SOLNA
STELLAN HELLGREN	VAXHOLM
MANFRED HOLM	HANINGE
HJALMAR JANSSON	ENSKEDE
ELON LINDH	ENEBYBERG

Bäste KA1 elev yrkesofficerskurs januari 98

Den 17 dec. 99 utexaminerades eleverna från Officerskurs jan 98. Bäste elev ur KA1 var ***Mathias Cibej***, som erhöll Vapenbrödernas pris (Wasakanon) ur tjf reg.chef *Joacim Isakssons* hand.

Bäste elev

NOR

I samband med den traditionella jullunchen utdelades NOR (nit och redlighet i Rikets tjänst) till följande medarbetare:

Carl-Gösta Rosén, Anitha Petersson, Eva Florman, Lars Franzén, Anders Joninger, Christer Uppström.
Överste Stefan Jontell och Kommendör Ulf Edman utdelade utmärkelsen.

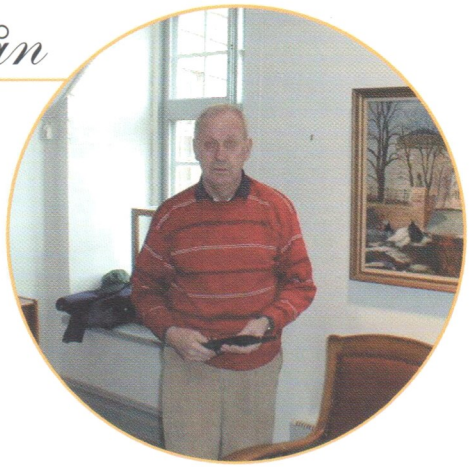

NOR-gänget.

POSTTIDNING Borg-Skum KA1
185 82 Vaxholm

Tacktelegram från

URBAN SOBÉUS

Tack för all hjälp med underlag till min nästa bok "*Havsbandslinjen i Stockholms skärgård 1933–1945*", vilken kommer ut i maj. Vissa delar av underlaget har jag utnyttjat. Allt underlag jag fått är överlämnat till fästningsmuseet för framtida bruk.

Urban Sobéus

KAMRATFÖRENINGSTRÄFF år 2000

I år står KA1 för värdskapet av rubricerad föreningsträff. Tidpunkten är satt till den 25–27 augusti. Detaljanvisningar kommer i Borg-Skum nr 2/00.

Vaxholms Museei vänners årsmöte

Rubricerat årsmöte går av stapeln på

Kastellet
Vaxholm
den 22 maj 2000

Närmare information kommer i kallelsen.

Efter-lysning

Känner Du till något om en flygolycka på Rindö, där ett flygplan kolliderade med vattentornet? Kan Du berätta något om detta, jag är tacksam om Du skriver några rader till mig!

Kapten Hardy Hedskog
KA1
185 82 Vaxholm

Mat HÖRNAN

Många har frågat efter receptet på förrätten vid jubileumsmiddagen. Här är det.

4 personer

Kallrökta laxströmmingar

16 stora strömmingsfiléer
8 tunna skivor kallrökt lax
salt, vitpeppar
på ytan: rågmjöl
Till stekning: smör
Som tillbehör: löjrom, smetana, dill

Lägg två strömmingsfiléer mot varandra med skivor av kallrökt lax emellan. Salta och peppra. Vänd strömmingarna i rågmjöl och stek dem i smör tills de är gyllenbruna. Servera dem varma eller kalla med löjrom och smetana. Garnera med dill.

Helena